

om dette Punkt. — Naar jeg nu har udtalt mig om og maatte lidt kritiseret de forskjellige Principer, som ere nedlagte i Lovforslaget, maa det ikke betragtes som en Kritik imod Regjeringen; jeg har det Haab, at Regjeringen vil vise Smødekommen, og at vi ved en altsidig Drøftelse af Forslaget ville opnaa et godt og heldigt Resultat. Jeg tror ligeledes, at vi ville have let ved at opnaa en Enighed med det andet Thing, hvorfor det er min Tro, at vi, naar vi skilles ad, skulle se et godt Forslag komme ud af det, som her foreligger. Jeg skal i Øvrigt anbefale Forslaget til Thingets Belvilje.

Th: Nielsen: Det kan ikke negtes, at dette Lovforslag, idet det nu er naaet saa vidt, som det er, har været Gjenstand baade for Overveielse og Behandling. Det har først været behandlet i Kommissionen, af to Indenrigsministre og har derefter været i Landstinget, hvor det har faaet en meget altsidig Drøftelse. Naaget alt dette forekommer det mig ikke, at Lovforslaget, som det allerede for Øvrigt er udtalt af en anden eret Taler, slaar ind paa en noget væsentlig ny Bane. Men maatte kunde man sige: Det behøves heller ikke, det er bedst, at Lovgivningsmagten i det Hele udvikler sig ad den een Gang giene Vej. I den sidste Sætning i sin Almindelighed kan jeg være enig; men jeg tror dog ganske vist, at her maa slaas ind paa et nyt Princip. Der er allerede talt om, at der skulde gjøres Adskillelse mellem Værdige og Uværdige, og det ærede Medlem for Aarhus Amts 3die Valgkreds (N. Jensen), som for Øvrigt har udtalt saa mange Tanker, i hvilke jeg kunde være enig med ham, har ogsaa havt dette for Øie, og han vilde, hvis jeg forstod ham rigtig, tildele Sogneraadene en saadan Rolle i Egenkab af en vis Art Understøttelsesraad eller hvad man skal kalde det; men jeg tror ikke, at det er muligt for noget Raad, i det Mindste naar det er valgt som kommunalt Ombud, at komme til at gjøre nogen Adskillelse mellem Værdige og Uværdige. Jeg er enig med Kommissionen i — det er den Kommission, der blev nedsat i 1869 — at der er Noget der at gjøre; men jeg er ligesaa vel som andre ærede Talere ikke enig med den nævnte Kommission i Maaden, hvorpaa det skal gjøres. Jeg mener, at, er der Noget, der kan og skal gjøres, da er det at bringe de Værdige og Uværdige til at adskille sig selv, saaledes at, hvis vi kunde naae dertil, eller i det Mindste naae et lille Skridt der henimod, saa var det Noget, og jeg skal ikke negte, at det Afsnit, den ærede Indenrigsminister har tilføjet, peger i den Retning. Der er i Øvrigt foreslaaet mange andre Veie foruden den; Kommissionen har foreslaaet, til at bringe denne Adskillelse mellem Værdige og Uværdige tilveie. Der er jo saaledes, som ærede Medlemmer ville vide, foreslaaet een Maade af Dr. Krebs, en anden af en Hr. Kristoffersen og en

treddie af Hr. Lunde; men disse Planer tiltale mig paa ingen Maade. De gaa jo ud paa at oprette tvungne Forsørgelseskasjer. Hvorfor disse Forslag ikke tiltale mig, er, fordi enhver Mand nyder ikke selv Frugten af sit Arbeide, men Andre komme ogsaa til at nyde Frugten af det, ikke at tale om den Centralisation, som vil komme til at finde Sted efter disse Forhold, og som jeg paa ingen Maade vil kunne finde mig i. Men jeg har allerede under Finanslovens 1ste Behandling nævnt Noget, som jeg mener vil kunne være en Hjælp til, at de, der selv ville, kunde komme frem. Jeg skal nu nævne Mere. Det forekommer mig saaledes, at den høie Regjering, det vil sige et Medlem af den høie Regjering, har truffet en Foranstaltning, angaaende visse Midlers Anvendelse, som jeg ikke billiger, Midler, som, naar denne Foranstaltning ikke var truffen, kunde have været faare vel anvendte i det Diemed, jeg her sigter til. Jeg sigter til de nye Stiftelser Ballø og Venmetofte. Jeg skal først opholde mig lidt ved dem. Det ærede Medlem for Bornholms 1ste Valgkreds (Kosof), der jo var Medlem af den Kommission, der blev nedsat om Ballø og Venmetofte, udtalte da saa sandt, at her var Midler, der kunde bruges til Arbeiderinvalider, som han kaldte det. Men jeg maa beklage, at det ærede Medlem ifølge siden har gjort Noget for Uvør, at han aldrig med et eneste Ord har protesteret mod den Brug, som er bleven gjort af disse Midler. Der er endvidere forskjellige Hospitaller, som det ærede Medlem her bagved (Schjønning) har sigtet til; kort sagt, der er ikke saa ganske saa dels Legater og dels offentlige Midler, der løbe op til ikke saa lidt over 20 Millioner i Kapitalværdi. Naar disse Midler blive brugte til velgjørende Stiftelser til Gamle og Svage, kort sagt til den Slags Formaal, kan der ikke være Tvivl om, at de ville komme til Nytte for værdige Ervingende og blive et Hjemsæd for de Børn, som intet Hjem have, saaledes som allerede enkelte Steder i Landet flige Stiftelser ere ved at opstaa, som vilde kunne blive støttede noget mere af Staten, end de nu blive. Jeg tror, at der ved allerede vilde være naaet Meget. Men saa er der endvidere en Maade, som jeg nu ikke betænker mig paa at omtale. Jeg vil ikke sige, jeg er aldeles paa det Rene med, at den vil kunne tiltrædes; men jeg mener dog, at Tanken vilde kunne være Gjenstand for nogen Overveielse. Jeg veed naturligvis godt, at det ikke kan sættes ind i Loven her; men derfor hører det ligesuldt hjemme i Forbindelse med det Lovforslag, som vi nu her forhandle. Det er, at Staten skal gjøre noget Mere for at skaffe dem, der ville arbeide, jeg vil ikke sige skaffe dem Arbeide, men skaffe dem Hjælp, skaffe dem Jord. Jeg tænker f. Ex. paa Præstegaardenes Udnyttning i en Mængde smaa Parceller, bestaaende af Jord til 2 å 3 Rper. Det er jo fortrinlig Jord. Jeg har nok